

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוזו

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

גליון 2821

יום רביעי כ"ט טבת תשפ"ד
דף היומי בבלי: ב"ק סט | עמוד היומי: ברכות מה. | דף הכולל: ב"מ נח | קנין ירושלמי: תרומות ח
דף היומי בהלכה: קצ"א - א' - ב'.
מוסר: שם עולם - ודע דמלבד שצותה התורה' עד 'כתיב בתורה'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער התשובה 'ואמרו רז"ל שאין התשובה" עד "וכן אמרו רז"ל על אברהם"

באחד הימים לשהותו בארגנטינה, לקחו אחד מהנגידים ל'גן החיות', וראה שם דבר פלא, כי נוהגים המבקרים להאכיל בשר חי בפי ה'אריות' כשהם עומדים בסמוך אליהם ללא חת וללא מורא כלל וכלל

הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א על 'להודיע לבני האדם גבורותיו'

מאבוסם גם יאכלו, ואינם מעלים בדעתם כי יש להם כלל כוחות, והרי הם אריות החושבים את עצמם כבעלי כח של כלבים ... ואינם יודעים ש'אריות' המה... ואינם יודעים כי בכוחם לקרוע את העומד לפניהם בין רגע... אף אנו בני אדם - ח"ו שלא נכיר שיש לנו כוחות אדירים של בני אדם... אשר בידנו להעפיל גבוה עד מאד, ולא נסתפק להיות נחשלים אחרי... אלא ידע האדם את גבורותיו (אף אם גדל עם 'כלבים' חלושי העם, ידע שהוא אריה), יעלה ויעפיל לרום המדרגה ללא התפעלות מהנפילות המדומות אשר היצר מדמה לו כי חלש הוא. וכבר אמר הרה"ק ה'יסוד העבודה' זי"ע לפרש בלשון הפסוק (תהלים קמה יב) 'להודיע לבני האדם גבורותיו', שמדובר על האדם, שעליו להודיע לעצמו את 'גבורותיו' - שכוחות עצומים טמונים בו, והינו גיבור חיל...

שמעתי מאחד מבני החבורה והוא ירא"ש מרבים וצדיק נשגב, שבאחד ממסעותיו הגיע לארגנטינה בשליחות קודש, באחד הימים לשהותו, לקחו אחד מהנגידים ל'גן החיות', וראה שם דבר פלא, כי נוהגים המבקרים להאכיל בשר חי בפי ה'אריות' כשהם עומדים בסמוך אליהם ללא חת וללא מורא כלל וכלל. כי אריות הללו מתייחסים לבני האדם בנימוסים ובדרך ארץ שלא מעלמא הדין, ויתמה האיש בפני מארחו, והרי ידעתי מימי נעורי, כי אריה מסוכן הוא לטרוף את המין האנושי בעודו בחיים, כיצד המה שותקים ואינם נוגסים בבני אדם, ואפילו אינם נובחים ופוצים פיהם, אלא כילדים טובים' מקבלים מאכלם מידי המאכילים אותם, והרי הם יכולים 'לאכול' את האיש המאכילם בעודו חי. ענה לי האיש, אריות הללו גדילים מיום הוולדם עם כלבים,

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

כשאני נכנס להיכל הישיבה בשעה שש בבוקר, המחזה שנגלה לעיני מפליא ומרגש - עשרות חברות של בחורים מכל הגילאים יושבים ולומדים עם גישמאק גדול את החומר של 'דרשו

הר"ר נחום סירוטה האחראי על מוקד מבחן בישיבה הגדולה "כנסת אליהו" שבמושב "חזון יחזקאל" על ההצלחה של תוכניות דרשו

אלעזר גולדברג

שהבחורים עוזבים את הישיבה לביתם כבר ביום שישי בבוקר, אנו עורכים את המבחן ביום חמישי בערב ומי שחפץ לעשות ביום שישי, עושה זאת במוקד הסמוך למקום מגוריו. בחודשים הסמוכים לימי בין הזמנים, השתדלנו תמיד לתזמן את זמן המבחן לפני תחילת בין הזמנים או מיד לאחריו וגם כאשר זה אינו מתאפשר אני לא מוותר ולמרות שאינני מתגורר באזור אני מגיע להכין את המקום למבחן. בזמנים אלו חלק מהבחורים מגיעים ממקום מגוריהם לעשות את המבחן בישיבה וחלקם עושים את המבחן בסמוך לביתם. ישנם גם זמנים בהם מוכרחים לדחות את שעות המבחן. למשל בימי השובבי"ם בהם נהוג בישיבה ללמוד 'סדר רצופות' במשך חמש שעות בבוקרו של יום שישי, המבחן נדחה לאחר סיום ה'סדר' ומתקיים בשעות הצהריים.

מהו סוד ההצלחה של המוקד הגורם לכמות הלומדים והנבחנים

לגדול עוד ועוד?

הייחודיות של המוקד שלנו, היא זאת שגורמת להצלחה הרבה. מאחר שרוב ככל הנבחנים הינם בחורים צעירים, קל להם יותר להתחבר לתוכניות הלימוד המרתקות. כמו שתיל צעיר שכל זמן שהוא רך ניתן לכוון את צורת גדילתו, כך גם אצל בחורי חמד הצמאים לתורת השם, בשנות בחרותם יש להם רצון עז ושאיפות רבות להצליח ויותר קל להם להתרגל ללימוד מאתגר ורצוף. גם ההצלחה במבחנים החודשיים נותנת פידבק גדול ומולידה שמחה גדולה בלב ובעקבות כך עוד ועוד בחורים רוצים להיות חלק מהענין. יש בחור שבתחילה מהוסס ואינו בטוח אם יצליח ללמוד כל חודש 30 דפי גמרא, או 30 דפי 'משנה ברורה', אך האקלים החברתי בישיבה דוחף אותו לנסות. יש אצלנו רבים כאלה שנכנסו ל'מים עמוקים' ומאז מצליחים ללמוד ולהיבחן ברציפות במשך ארבע וחמש שנים!

חלק גדול מההצלחה נזקף לזכות ראש הישיבה והמשגיח בישיבה שמדברים רבות על מעלתו של בחור ההופך עצמו ל'הלכה מן' - איש הלכה, או ל'ש"ס מן' - איש של ש"ס. את ה'אש בעיניים' שרואים אצל בחורי הישיבה לאורך כל החודש, לא רואים במוקדים אחרים בהם נבחנים אברכים נשואים.

במושב הפסטורלי "חזון יחזקאל" שבפאתי המושב הנודע "קוממיות" שוכנת ישיבה קדושה ומפוארת בה לומדים בחורים מצויינים המשתייכים לקהילות אנשי ירושלים. כמו במוסדות רבים אחרים, גם מוסד מפואר זה ראה צורך בפתיחת מוקד מבחנים בשערי ומאז שנפתח בו אחד כזה נבחנים בו מדי חודש עשרות רבות של בחורים במגוון מסלולי 'דרשו'. מי שיום ופעל רבות לפתיחת המוקד ולהצלחתו הרבה לאורך השנים, הוא הר"ר נחום סירוטה שליט"א, בנו של הגאון רבי דוד סירוטה שליט"א מראשי הישיבה. שוחחנו עמו על הצורך בפתיחת המוקד במקום ועל סוד ההצלחה הגדולה.

איך נפתח מוקד בתוככי הישיבה הגדולה ב"חזון יחזקאל"?

לפני שמונה שנים הייתי בעצמי בחור בישיבה, היו אז הרבה בחורים שלמדו 'דף היומי במשנה ברורה' לפי תוכנית 'דרשו' אך לצורך עריכת המבחן היו צריכים לנסוע לעיר קרית גת והדבר גרם לרפיון בהיכל הישיבה בזמני המבחנים. לאבי מורי שליט"א היה אכפת מהמצב ולכן פנה להנהלת הארגון בבקשה לפתיחת מוקד בתוככי הישיבה ולאחר שהשתכנעו שאכן יש ביקוש רב לענין נעתרו לכך. היה זה מיד לאחר נישואי ולבקשת אבי מורי קיבלתי על עצמי לנהל את כל ענייני הסניף החדש.

באותה שנה הישיבה מנתה בסביבות שישים בחורים והיו כשלוש עשרה נבחנים קבועים מהישיבה וגם כמה מתושבי האזור - מהמושבים "חזון יחזקאל" ו"קוממיות" - הצטרפו למבחנים בהיכל הישיבה. עם השנים, הישיבה גדלה וכיום לומדים בה כמאה ושישים בחורים ומתוכם נבחנים כארבעים במבחנים ה'משנה ברורה', עוד עשרה בשאר התוכניות ולאחרונה נוספו עוד עשרה שנבחנים במסגרת תוכנית 'עמוד יומי'.

מה הם האתגרים שעמדו ועומדים בפניך בניהול מוקד שמצוי

בתוך ישיבה?

בגלל שלא מדובר בבית כנסת או בית מדרש סטנדרטיים, בהם ניתן לקיים את המבחנים כמעט בכל יום ובכל שעה, אלא בישיבה בה יש סדרים קבועים, הדברים מתנהלים אחרת ומוכרחים להתחשב ולהתגמש על פי צרכי הישיבה וסדרי הלימוד. כך למשל במקרה בו יום המבחן יוצא בערב שבת חופשה, מאחר

מתי מספיקים הבחורים ללמוד ולהכין עצמם למבחן?

השעות בהם הבחורים לומדים את החומר של התוכנית הוא בדרך כלל בשעות הבוקר המוקדמות או בשעות הלילה. בישיבה שלנו אין מושג של להתפלל שחרית בשטיבל, כי במושב מתקיימת תפילה אחת בלבד כותיקין... לכן כלל הבחורים מתפללים בישיבה. מאז נפתח המוקד נוצר מושג חדש בישיבה - לימוד של שעה לפחות לפני התפילה בבוקר, כשאני נכנס להיכל הישיבה בשעה שש בבוקר, המחזה שנגלה לעיני מפליא ומרגש - עשרות חברות של בחורים מכל הגילאים יושבים ולומדים עם גישמאק גדול את החומר של 'דרשו'. לפעמים בחור צעיר משיעור א' לומד עם בחור בגילו, אך לעיתים לומד עם בחור מבוגר מקיבוץ ב'. כך גם בשעות הערב המאוחרות, עד שתים-עשרה בלילה לומדים עשרות בחורים ומשננים את החומר. אין פלא אפוא שההצלחה במבחנים מאירה להם פנים!

במשך החודש אני רואה את ההתלהבות אצל הבחורים המשתתפים בתוכניות השונות. ישנם בחורים שבסדרי הלימוד הרגילים של הישיבה הם אינם בולטים ולא נחשבים כמיוחדים, אך דוקא בתוכנית 'דרשו' בה הם משתתפים מרגישים מיוחדים במינם, כי ההצלחה במבחנים גורמת להם להאמין בעצמם שעוד יגיעו רחוק ויכלו לשמש כרבנים ומורי הוראה. התוכנית של 'דרשו' היא שהפכה אותם ל'מוצלחים', בתחילה בעיני עצמם

ולבסוף גם אחרים מבחינים בכך.

מה האוירה הקיימת בזמן המבחנים וכיצד אתה מתייחס לאחריות הרבה המוטלת על כתפיק?

האוירה בזמן המבחן מיוחדת ומרוממת. כל בחור שעושה את המבחן לאחר שעות רבות של לימוד ושינון, מרגיש איך הוא ממצה את הכוחות שלו כדי להתעלות ולקנות ידיעה בתורה. אוירה זו מביאה את כל בחורי הישיבה לידי 'קנאת סופרים' אשר מרבה חכמה, כאשר גם מי שאינו משתתף רואה את השמחה שמקרינים אלו שעושים את המבחן ומקבל חשק להיכנס גם כן למסגרות השונות של 'דרשו'.

זאת הסיבה שאני ממשיך לנהל את המקום עד היום, למרות שאני כבר לא לומד במקום וגם מתגורר במקום די רחוק. לפעמים אני נדרש לשוב לישיבה פעם ופעמיים כדי לאסוף מבחנים שנשכחו ואז לנסוע למשרדי הארגון בירושלים והדבר גורם לי טרחה רבה. אך כל זה שווה לי כשאני רואה את התועלת שהמסגרת הזו מביאה לבחורים והשמחה שמרוממת אותם לגבהים, הידיעה שהשותפות שלי היא שמסיעת להם להגיע לידי כך, היא שמחזקת אותי להמשיך לעסוק בזה גם בחודש הבא. אכן, יש בנייה מוקד כזה גם קושי וגם יופי, אך הקושי אינו מפחית כהוא זה מהיופיו!

כמובן שעם פרוץ המלחמה בשמחת תורה הוא ישר הפך לפרשן בעיני עצמו לכל מהלך ולכל מה שניתן לדון בו צבאית מדינית ופוליטית...

ממש בתקופה הראשונה למלחמה קיבלתי שיחת מוסר מבחור בישיבה קטנה...

בכלל לא העניין.

מותר לי לשאול מדוע אתה לא מעוניין לשמוע מה קורה בארץ? שאלתי בהתענינות.

הבחור נבון קמעה אבל בעידודי הוא פתח וסיפר לי. האמת שבלי להתכוון הוא נתן לי את אחת משיחות המוסר הטובות ששמעתי אי פעם.

הבחור מספר שעד לפני תקופה הוא היה 'מכור' לנייעס... בעיקר עם חברים. הוא אהב לנתח ולפרק כל אירוע, לדון ולחשוב מה מי ואיך על כל נושא ועניין. כמובן שעם פרוץ המלחמה בשמחת תורה הוא ישר הפך לפרשן בעיני עצמו לכל מהלך ולכל מה שניתן לדון בו צבאית מדינית ופוליטית...

בליל שבת אחת, אחד הרמ"ם בישיבה בה הוא לומד מסר שיחה בעונג שבת. מטבע הדברים במצב כזה של עונג שבת ניתן לדבר בצורה יותר פשוטה ועממית... להתדיין על נושאים בווערים

מאת: הרב ישראל היימן

ממש בתקופה הראשונה למלחמה קיבלתי שיחת מוסר מבחור בישיבה קטנה...

העליתי בשעת ערב מאוחרת בחור צעיר הלומד באחת מהישיבות הקטנות החשובות בעיר מגורי. הוא נסע איתי כברת דרך בינעירונית ומלבד כמה מילות נימוס שררה שתיקה ברכב. כאמור, הימים היו ימי תחילת המלחמה הקשה בדרום הארץ וכחלק מטבע האדם ולאור המצב הקשה וחוסר הוודאות ששרר (ועדיין, לצערנו...) שאלתי מה הוא אומר ומה אומרים בישיבה על אירועי היום.

הבחור שישב לצדי ביקש בעדינות לוותר על התענוג ולא לשוחח בעניין. שאלתי אותו מדוע והאם הוא מפחד או משהו כזה.

הוא הביט בי במבט מוזר, "אני מפחד?" מה פתאום... זה

ופחות רשמיים...

הוא דיבר על מה שכולנו חווינו בתקופה האחרונה בשפה ברורה ובמילים פשוטות שגם בחורים צעירים יכולים להכיל. אותו ר"מ חכם הסביר את המציאות האמיתית. הוא העביר בלי להצטעצע את הרעיון של התפרקות המציאות של האחיזה בכוח ועוצם ידי. הוא 'פירשן' את המציאות ואת כל הקורות את עם ישראל בשבועות האחרונים לפי ההשקפה התורנית האמיתית ומתוך ראייה מפוקחת חסרת פניות שאינם רוחניות.

בבחור הצדיק שישב לידי חדרו הדברים ונכנסה בו ההכרה האמיתית. אבל בכל זאת משהו הפריע לו.

לקראת סוף הדברים מישהו מהבחורים, בעל תעוזה קצת, ביקש לשאול שאלה. הרשות ניתנה והבחור אמר בקול את מה שכולם חשבו בשקט... "הרי הדברים שהרב אמר כאן ברורים בתכלית, אין ספק שהראייה הנכונה היא זו שהרב מציג כאן, אז מדוע רק בני התורה רואים כך את הדברים, מדוע כל אלו שעדיין לא זכו לטעום מהאור דווקא המקרים האלו מחזקים אצלם את הכוחי ועוצם ידי? מדוע אין אחד מהם שהתפכח מהשיכרון הזה? מה הם פחות חכמים מאיתנו?"

הרגשתי, כך הבחור שלצדי, שהוא ממש מוציא לי את המילים מהפה. הוא ממש מדבר מתוך הגרון שלי, אותה שאלה שהציקה לי ממש נשאלת מפיו.

הר"מ שתק כמה שניות ואז ביקש לומר דבר עמוק. החומש שלפניו נפתח בפרשת וארא והוא החל להסביר.

במהלך של יציאת מצרים מתרחש אירוע לא ברור לכאורה. בתחילה משה ואהרן מגיעים אל פרעה ומוסרים לו את דרישת הקב"ה להוציא את בני ישראל ממצרים. פרעה בתגובה מכביד את העבודה על בני ישראל בטענת "תכבד העבודה על האנשים ואל ישעו בדברי שקר".

לאחר מכן משה נשלח לבני ישראל עצמם להודיע את בשורת הגאולה. הם אפילו לא מוצאים זמן לשמוע. "ולא שמעו אל משה מקוצר רוח ומעבודה קשה".

בעקבות כך בהמשך משה טוען טענה הגיונית לקב"ה "הן בני ישראל לא שמעו אלי ואיך ישמעני פרעה". בכל זאת הקב"ה לא מתחשב בטענה ושולח אותו שוב אל פרעה.

לפני שמשה הולך שוב לפרעה מגלה לו הקב"ה מה הולך לקרות... "ואני אכביד את לב פרעה ולא ישמע אליכם". יהיו מכות חזקות ואז ידעו כולם, גם המצרים וגם בני ישראל כי אני ה' ורק אז תתרחש יציאת מצרים עצמה.

יציאת מצרים התרחשה רק אחרי שהקב"ה הביא את בני ישראל במהלך מחושב מראש לייאוש, יאוש ממשה, יאוש

מפרעה, יאוש מהגאולה... הם האמינו בקב"ה אבל איבדו את כל האמון במהלך שקורה. עד כדי כך שבסוף הפרשה הקודמת מבואר שהם ממש ביקשו ממשה ואהרן להפסיק לבוא אל פרעה "ירא ה' אליכם וישפוט אשר הבאשתם את ריחנו בעיני פרעה ובעיני עבדיו". ומשה עצמו כבר מבקש מהקב"ה "ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה".

הקושי כאן הוא פשוט: מדוע צריך את כל המהלך הזה? לא יותר פשוט היה לתת ישר את המכות ולהרוס את מצרים וזהו? למה הקב"ה הביא את בני ישראל למצב כזה של יאוש ונסיון של אמונה? אלא שברור שמהלך הדברים היה שאילו הקב"ה היה שולח את משה לפרעה עם התראה ומיד הייתה מכה, הרי שבני ישראל היו מתחילים לסמוך על משה והתראותיו... הם היו נסמכים על המכות ותוצאותיהן על המהלכים של משה ואהרן, אפילו ברמה דקה מן הדקה.

בגאולה יש מן ההכרח להוריד את כל ההגנות ואת כל הדברים עליהם ניתן לסמוך מלבד עליו יתברך שמו! אם לא האמונה האבסולוטית הזו לא ניתן להגיע לגאולה אמיתית. גאולה מתוך פניה של אמונה לא שלימה ומתוך הישענות על עוד משהו מלבד הבורא יתברך שמו לא שייכת בכלל.

זהו נסיון לא פשוט. היה צריך לתת לבני ישראל לסבול עוד בלקושש קש לתבן ולהכביד את העבודה, להסיר את כל המגנות 'הטבעיות' בשביל שכל אחד, מאחרון עבדי פרעה ועד ראשי בני ישראל ידעו שלה' המלוכה ולו בלבד. שהוא לבדו עשה עושה ויעשה ואין עוד כח בעולם מלבדו.

לא שתדלנות ולא עוצמה של מכות, רק רצון ה' הוא שיקבע מתי פרעה יכביד את עולו ומתי הוא פשוט יחליט לשחרר את העם לנפשו.

כמו בגאולת מצרים כך גם בגאולה העתידה. המשיך הר"מ בדבריו הנחרצים. האמונה בה' בצירוף הישענות על כח או חַייל הם גורם מפריע ומונע מהגאולה. וזה נסיון לא פשוט, ניתן להבין שנסיון כזה שנוגע ביסוד הדבר ובעומק תכלית הגאולה נתון למלחמה גדולה של היצר וחילותיו. זו הסיבה לבילבול הגדול השורר בנושא. הדרך להינצל ממנו הוא רק בהימנעות מהעיסוק בכל מהלך ובכל מה שקורה מסביב. אנו כבני תורה מוטלת עלינו החובה להימנע מלשמוע לדון ולהידיין בכל הנושאים הללו ולהתחזק אך ורק באמונה התמימה שהכל מאיתו ית' והוא לבדו עשה ועושה ויעשה לכל המעשים.

אתה מבין כבר למה אני לא רוצה לשמוע נעייס? אמר לי הבחור הצדיק ופנה לרדת מהרכב.

למדנו משהו

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?

שלחו מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

יום אחד עצר מישהו ליד הקבצן הוא שאל, "האם אני יכול להוסיף שתי מילים לשלט שלך?"

הרב ד"ר עוז מרטיין על מילה אחת שאומרת הרבה

ביטוי א': לא יכול.

ביטוי ב': לא רוצה.

ההבדל בין שני הביטויים נראה אולי זעיר, אבל זה רק ההבדל החיצוני.

אם נפרק את הקפסולות הסמנטיות הללו, נגלה שההבדל בתוכן שהן מכילות - הוא אדיר.

ביטוי א' אומר כך: יש כאן משהו שאני סובר שהוא חיובי, ואני רוצה לבצע אותו, אבל אני קטן וחלש מכדי לעשות זאת.

אין לי את היכולת ואת העצמאות לבחור. רצוני אינו רלוונטי, שכן אין לי אופציה לשלם שום מחיר כדי לבחור בעשייה הזו. לא יכול!

ביטוי ב' אומר דברים שונים בתכלית. הוא אומר: יש כאן משהו שאני סבור שהוא לא חיובי בעבורי, ויש לי כוח להחליט ויכולת לבחור שלא לבצע אותו.

אמנם, אם ארצה אוכל לעשות זאת - אבל יש לי אלטרנטיבות, ואני חזק ועצמאי מספיק כדי לבחור במה שטוב לי.

ייתכן ואני טועה. אולי אחרים סבורים שהפעולה המדוברת כן רצויה וכן חיובית. אבל לי יש מספיק חוסן ורוחב כתפיים כדי לקחת אחריות על ההחלטה שלי גם אם היא מוטעית, ולא לעשות את מה שאני לא רוצה.

שתי מילים והבדל מדהים, לא?

באיזשהו מקום - האדם הוא רצונו. הרצון מבטא את ה'אני' הכי אותנטי שלנו.

אם נלכד את כל מרכיבי האישיות שלנו; הדעות, התכונות, המחשבות, ההיסטוריה, החלומות - כשנזקק את כל אלה, יישאר בידינו הרצון: מה אנחנו רוצים עכשיו, או מה אנחנו רוצים באופן כללי.

כשאנחנו מכוונים את עצמנו לתדר של הרצון, ומבצעים דרכו את הבחירות שלנו - אנחנו מנכיחים את עצמנו במלוא העוצמה.

לעומת זאת, כשאנחנו פונים לאפיק של 'יכול' או 'לא יכול' - אנחנו מגמדים את הנוכחות שלנו במרחב הבחירה. אנחנו הופכים להיות מנוהלים, חסרי אוניס; אנו מדכאים את העוצמה הפנימית שלנו.

למעשה, כמעט ולא קיים דבר שאנחנו לחלוטין לא יכולים לבחור בו. מה שכן, ייתכן שהבחירה תגרור מחירים כבדים, שאנחנו לא מוכנים לשלם.

סיפור קטן ששמעתי, והוא שווה שיתוף:

קבצן ישב בתחנת הרכבת יום אחרי יום; כפוף, לבוש קרעים, לצדו צלחת נחושת בעבור מתת-ידם של העוברים ושבים, ובידו - שלט.

על השלט נכתבו שתי מילים: "אני עיוור".

מאות אנשים עברו לידו בכל יום. רק מעטים מהם שמו לב לקבצן העיוור. רק מעטים מתוך המעטים הללו הטילו מטבע לצלחת שלו.

יום אחד עצר מישהו ליד הקבצן.

"אדוני", הוא שאל, "האם אני יכול להוסיף שתי מילים לשלט שלך?"

הקבצן הסכים, בלי להקדיש מחשבה רבה מדי לבקשה המוזרה הזו. אולי היתה זו הידיעה שאף אחד ממילא לא מתעניין בשלט שלו, שהפכה אותו לאדיש כל כך.

אבל -

מהרגע בו הוסיף האיש את שתי המילים לשלט והלך לדרכו, חל מפנה דרמטי!

פסיעות ממהרות נבלמו שוב ושוב ליד מקום מושבו של הקבצן העיוור, ומטבעות צלצלו שוב ושוב בצלחת הנחושת שלו.

עכשיו כבר היה הקבצן העיוור סקרן מאוד: מה הן שתי המילים, שתי מילים בלבד, שחוללו את השינוי הלא מובן הזה?

כששוב עצר מישהו לידו, לא התאפק הקבצן ושאל אותו: "הי, בן אדם, מה כתוב על השלט שלי?"

האיש הקריא: "כתוב עליו כך: 'אביב עכשיו, ואני עיוור'".

שתי מילים.

בעצם, לא.

אלו לא שתי המילים. זה העולם הענק של הרגש שהן הקימו שם, מול עיניהם של העוברים והשבים. אלו כל המשמעויות הנלוות לכל אחת מן המילים, והמשמעויות שמתקבלות מן הצירוף שלהן זו עם זו.

כי מילה היא לא רק הברות ועיצורים - מילה היא קפסולה של רגשות ומחשבות, תפיסות ודעות.

וכשאנחנו בולעים את הקפסולה הזו, משתחרר לתוכנו כל התוכן שהיה בתוכה, ומשפיע על תהלוכות חיינו.

עכשיו, כשאנו מודעים לעובדות הללו, בואו נדבר על שני ביטויים, כל אחד מהם בן שתי מילים בלבד -

לכן, כשאתם עומדים מול שאלת 'לעשות או לא לעשות', נסו לחדד את נקודת הרצון שלכם בנושא:

מה אני רוצה בקשר לעניין הנידון? מה אני לא רוצה?
האם אני רוצה לצאת לנופש - למרות המחירים הכבדים שהוא ידרוש ממני מבחינה כלכלית ומשפחתית, או שאני לא רוצה לשלם את המחירים הללו?

האם אני רוצה לישון עוד שעתיים בבוקר - או שאני רוצה להספיק דברים חשובים שיתנו לי הרגשה של אדם שאינו עצל, נגרר ונקוף-מצפון?
אלו השאלות שצריכות להישאל.
את השאלה "האם אני יכול", תמחקו מהפרוטוקול. כן, אתם יכולים!

מילון מונחים:

רוצה - ביטוי של היותי קיים ובעל כוח בחירה.

ככל שיש לי יותר רצון ובחירה, אני יותר 'קיים'.

יכול - הערכת מצב הקשורה למציאות כפי שאני תופס אותה.

סיכום מצב האנרגיה שלי בהיבטים שונים.

משהו לקחת לדרך:

ככל שנאפשר לעצמנו לרצות יותר, ולפעול על פי הרצונות שלנו -

נשפיע לטובה גם על הסביבה שלנו.

האנשים שסביבנו, שיראו את העוצמה שלנו לפעול מתוך רצון

ירגישו שגם הרצונות שלהם לגיטימיים ושווים התבוננות.

נוכל להעצים את תחושת הקיום והערך של היקרים לנו,

על ידי שנתרגל לפנות אל כוח הרצון שלהם.

במקום לשאול אותם: "האם אתם יכולים", נבחר בשאלה:

"האם אתם מעוניינים?"

משפט כוח:

כל אי-רצון מתחיל ברצון שלא לשלם מחירים.

(פרק מתוך הספר 'רגעים של כוח', ד"ר עוז מרטין פסיכותרפיסט בעל שם
ספריו יצאו במהדורות רבות. לרכישת הספר ולקבלתו במשלוח לבית ניתן
להתקשר: 058-7676321)

**הוא עצר את הרכב, פתח את אריזת אחת העוגות
שממנה נדף ריח מגרה במיוחד, נטל סכין וכמעט
שחתך ממנה פרוסה נאה. לפתע הוא התנער
והתקשר למדריך שלו בחוג 'שומרי משקל'**

כיצד הצליח היהודי להתאפק ולא לאכול מעוגות הגבינה

מיד גרש אותה, והמשיך בנסיעה. בשלב כלשהו הוא הרגיש שהוא אינו מסוגל יותר להתאפק. הוא עצר את הרכב, פתח את אריזת אחת העוגות שממנה נדף ריח מגרה במיוחד, נטל סכין וכמעט שחתך ממנה פרוסה נאה. לפתע הוא התנער והתקשר למדריך שלו בחוג 'שומרי משקל': "תשמע, אני נמצא כעת ברכב עמוס בעוגות גבינה. אם אתחיל לאכול, לא אירגע עד שאחסל לפחות שני קילו עוגות. תן לי עצה!" "תקשיב לי טוב", אמר המדריך. "כעת אתה חושב שתאכל בסתר ואף אחד לא יידע על כך, אבל כשתגיע שבוע הבא אל החוג ותעלה על המשקל, כלם יראו את זה... ההנאה הרגעית לא שווה את הבושות שיהיו לך, ולכן אני מציע לך להתאפק ולהתגבר."

לאחר החג הגיע האיש אל החוג, ובהגיע תורו עלה על המשקל, ואז התברר שלא רק שהוא לא עלה במשקל, אלא שהוא אף ירד בקילוגרם שלם! תקרת האולם איימה להתבקע מעוצמת מחיאות הכפים וקריאות העידוד שהדהדו בחלל. לאחר מחיאות הכפים הנרגשות, נגש אליו המדריך בפנים זורחות. "אתה רואה? אם לא היית מטלפן אליי באותה שעה, היית בא לכאן עם עודף

סיפר רבי שלמה לוונשטיין שליט"א. יהודי מאמריקה צילצל אליו וסיפר לו מעשה שהיה אצלם, שיש בו חיזוק גדול שמזמן לא היה. באותה קהילה בארה"ב היה נהוג שכל אישה מכינה לחג השבועות עוגת גבינה לקידוש הנערך בבית הכנסת לאחר לילה של לימוד ותפילת שחרית של החג, ובקידוש משתתפים לא רק הגברים, אלא כל בני הקהילה אנשים נשים וטף. בכל שנה אחד מהמתפללים עובר עם רכבו בין בתי המתפללים, אוסף את כל העוגות ומביא אותם הישר אל המקרר הגדול שבבית הכנסת. והנה באחת השנים הוטל התפקיד על אדם בעל משקל עודף, שהיה בעיצומה של דיאטה קפדנית, והוא אף השתתף בחוג 'שומרי משקל' שבו נשקלים הנוכחים קבל עם ועדה מדי שבוע, וכך נגלה לעין כל האם אכן הם עמדו במהלך השבוע החולף בתכנית הדיאטה, או שמא לא שלטו ביצרם, וכדי בזיון וקצף... הוא החל לעבור בין בתי המתפללים, ואט אט הצטברו ברכבו עוגות גבינה מכל הסוגים, הכל בכל מכל כל, והריח החזק גרם למיצי קיבתו לעבוד במרץ. לרגע עברה בראשו מחשבה: "רק ביס אחד קטן וזהו", אך הוא

פתחתי את המקרר, בו כבר שכנו מאכלי החג, הוצאתי מאחד הסירים חתיכה קטנה של בשר ואכלתי. באותו הרגע הניסיון נגמר, אני בשרי ואינני יכול לאכל מהעוגות! אין מה לעשות!"

זהו כוחו של יהודי עבד ה'. אם היהודי יודע שהדבר אסור הוא אינו יכול לעשות אותו! יהודי מעשן בשרשרת כל ימות השבוע, והנה מגיעה שבת והוא לא נוגע אף לא בסיגריה אחת. מה קרה? הרי ביום חול הוא לא יכול רגע אחד בלי סיגריה!

התשובה היא שעם ישראל הם עבדי ה'! זה הכוח שנותן לו את העוז והתעצמות לעמוד כנגד הרצון הטבעי שלו ולומר: אם הקב"ה אמר שאסור לעשות זאת - אז זה אסור לגמרי! אין לי שום ניסיון בזה!

(יחי ראובן). (מתוך עלונו של הרב חנניה צ'ולק בא תשפ"ג)

של שלשה או ארבעה קילו!" "אתה באמת סבור שדברך השפיעו עליי?" אמר האיש.

"דע לך שבאותה שעה שבה שהיתי בחברת עוגות הגבינה, יכולתי לשמוע את הדרשה שלך ועוד שלש דרשות כמותה, ועדיין הייתי לוקח את הסכין ביד וחותרך ואוכל וחותרך ואוכל, ללא גבול ומידה". "אבל בכל אופן רואים עובדות בשטח, ירדת קילו! איך הצלחת להתגבר?" שאל המדריך. "היתה לי עצה טובה יותר מכל הדרשות שלך". לשמע הדו שיח התקרבו ובאו חברי החוג האחרים. "מה העצה שהייתה לך? תשתף גם אותנו!" אמר להם האיש: "כשהבנתי שאני לא מסוגל לעמוד בניסיון, ואפילו המדריך שלי לא הצליח לשכנע אותי, סובבתי את ההגה, ונסעתי לביתי.

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפותח בכל יום' לתיבת המייל שלך

ככה מתחילים יום טוב במיוחד

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il

כיצד מצטרפים ל'זימון' ללא אכילת פת?

אחרונה. ויש אומרים, שניתן לצרף את השלושה שלא אכלו פת גם אם אכלו פחות מכזית.

ובכל מקרה, המזמן יהיה אחד מאוכלי הפת; ויש אומרים, שאין דין זה אלא לכתחילה. ואם רק ששה אכלו פת, והיתר אכלו מאכל אחר, אינם מצטרפים לזימון, כיון שצריך שיהיה ב'זימון' רוב ניכר של אוכלי פת.

[שו"ע קצז, ב, משנ"ב ת, וביה"ל ד"ה כזית; בו"מ דרשו, 11, 19 ו-21]

עשרה אנשים שאכלו יחד, שבעה מהם אכלו פת, ושלושה מהם אכלו מאכל אחר, כגון פרי או ירק - הרי הם מצטרפים ל'זימון' בָּשֶׁם.

ודווקא אם כולם אכלו 'כזית' (50-17 סמ"ק, לשיטת השונוט), אך אם אכלו פחות מכזית, אינם מצטרפים; אם משום שרק בכמות כזו יש על האכילה 'שם' אכילה, ואם משום שכדי להצטרף לזימון צריך להתחייב בברכה אחרונה, ורק בכמות כזו מתחייבים בברכה

האם ניתן להצטרף ל'זימון' בשתיית קפה בלבד?

מצטרפים אף בשתיית מים. וכל האמור, הוא רק באופן ששתו משקה בכמות של 'רביעית', מהטעמים הנ"ל האמורים לעיל לענין אכילת 'כזית'; ובדיעבד, יתכן שְׂדֵי אף ברוב רביעית. ולדעה המובאת לעיל, שהשלושה שלא אכלו פת מצטרפים גם באכילת פחות מכזית, הרי הם מצטרפים גם בשתיית פחות מרביעית.

[שו"ע קצז, ב, משנ"ב יב ריד, וביה"ל ד"ה שישי; בו"מ דרשו, 17-15]

בהמשך לאמור: שבעה אנשים שאכלו פת יחד, ועמהם היו שלושה אנשים נוספים שלא אכלו כלל, אבל שתו משקה כלשהו - למעט מים - הרי הם מצטרפים לזימון בָּשֶׁם.

ואם שתו משקה שעיקרו מים, אך יש לו חשיבות כלשהי, כגון קפה, תה ולימונדה - יש אומרים, שאף באופן זה אינם מצטרפים; ויש חולקים, ובפרט בנוגע לקפה ותה. ומי סודה, דינם כמים. ויש אומרים, שאם שתו לצמאם, ולא רק במטרה להצטרף לזימון,

האם ניתן להצטרף ל'זימון' לאחר שהאוכלים האחרים סיימו לאכול?

והשלישי מצטרף אליהם, והם חייבים ב'זימון'. ואדרבה, מצוה על השנים הראשונים לתת לשלישי לאכול כדי שיצטרף לזימון. וכמו כן, אם אדם אכל פת לבדו וסיים את אכילתו, ובאו שנים ואכלו לצידו על שולחנו בשעה שהיה עדיין מסוגל לאכול מעט ממאכל כלשהו - הרי הם מצטרפים, וחייבים בזימון.

[שו"ע קצז, א, משנ"ב ב-ה, שעה"צ ב, וביה"ל ד"ה מצו, וד"ה מצטרף, וד"ה אבל]

שני אנשים שאכלו פת יחד, ולאחר סיום אכילתם, בטרם הסיח אחד מהם את דעתו מאכילה [באמצעות נטילת 'מים אחרונים', וכדומה], בא אדם שלישי ואכל לצידם, על השולחן בו אכלו הם - אם בשעה שהשלישי אכל לא היו השנים הראשונים שְׂבָעִים לחלוטין, והיו מסוגלים עדיין לאכול ולו 'משהו' ממאכל כלשהו, אף ממני מתיקה וכדומה, הרי זה נחשב כאילו טרם סיימו את אכילתם,

* מעיקר הדין, לאחר אכילת מאכלי חלב, ניתן לאכול בשר לאלתר, ואף באותה סעודה, אך נדרשים 'קינוח' ו'הדחה' ביניהם, דהיינו, ניקוי הפה על ידי אכילת מאכל 'פרווה', ושטיפתו על ידי שתיית משקה 'פרווה'.

* מנהג בני אשכנז ורבים מבני ספרד להמתין שש שעות בין אכילת גבינה קשה לאכילת בשר. והגבינה הצהובה שבזמננו - נחלקו הפוסקים אם דינה כגבינה קשה.

* הצירוף ל'זימון', אינו אפשרי אלא כשכל האוכלים יכולים להתחבר יחד באכילתם לאכול לחם אחד, שאז נחשבת הנאתם כהנאה אחת לברך עליה יחד.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מדוע אין למסור את פרוסת 'המוציא' ביד?

שאסור לנהוג מנהגי אבילות בשבת בפרהסייה. ועוד כתבו, שאדם שאיננו אבל - אף בימות החול אין לתת פרוסה בידו, כדי שלא יורע מזלו חלילה בנוהגו מנהגי אבילות. ויש שכתבו, שאין להקפיד על כך אלא בפרוסת 'המוציא', ולא בפרוסות נוספות שמעבירים במהלך הסעודה.

[שו"ע קסז, יח, ומשנ"ב פט-צ, בהרחבה ע"פ המקור; בו"מ דרשו, 62]

במגילת איכה נאמר: "פְּרֻשָּׁה צִיּוֹן בְּיַדֶּיהָ אֵין מְנַחֵם לָהּ", ודרשו חכמינו ז"ל, שאם היה לה מנחם - היה פורס המנחם את הלחם ונותן לה פרוסה בידיה, ועכשיו שאין לה מנחם, פורסת היא בעצמה. ועל פי זה כתבו גדולי הגאונים, הראשונים והפוסקים, שהמנהג הוא שאֶבֶל אינו פורס את הלחם, אלא אחר פורס את הלחם ונותן פרוסה ביד האֶבֶל. ואין לנהוג כן בשבת, כיון

* תוכנית יומית מענייני דיומא
בהגשת הרב אברהם פוקס

* שיעורי משנה ברורה לפי
סדר דף היומי בהלכה

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי
המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורים על הדף היומי ועל כל
הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורים על הדף היומי
הירושלמי בעברית ובאידיש

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי
תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666